

ELŐFIZETÉS

HONOSOK:
 Egy évre 24 koroná,
 Fél évre 12 koroná.

VIDEKIEK:
 Egy évre 28 koroná,
 Fél évre 14 koroná.

ELŐFIZETÉSEK:
 azonos mértékű sorok között
 minden követhető 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPLAP.

ELŐFIZETÉSEK:
 azonos mértékű sorok között
 minden követhető 16 fillér.

ELŐFIZETÉSEK:
 azonos mértékű sorok között
 minden követhető 16 fillér.

ELŐFIZETÉSEK:
 azonos mértékű sorok között
 minden követhető 16 fillér.

Arad, 1915.

STAUDER JÓSEF.

Csütörtök, március 18

Mindenhol visszavertük az orosz támadásokat.

Budapest, március 17. (Hívtatalos.) Orosz-Langgolorenszágban és Nyugat-Galiciában tegnap is visszavertük oroszok által elleneséges támadásokat. Márpáti arcvonalon nem történt lényeges esemény. Wyszakow térségben elleneséges csapatok (hazak) folyamán ismételt elleneséges támadásokat megkísérültek, hogy csapataink által ellégetett állásokat visszavonják. Ezek támadások mindegyikét megkísérültek. Dayesentől délre helyeséget harcra. Felzet nem változott. Caerwictól keletre elleneséges orosz lovaság előretésése Pruth déli partján tizünkben csakhamar megkísérültek. Híter altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Ministerelnök sájtóosztálya.)

Orosz támadások a keletperorsországi határra.

Berlin, március 17. Nagy főhadiszállás jelenté:

Nyugati hadszintér:

Arrastól északnyugatra Louttori magasiat déli lejtőjén kiszögélő hegy-csucsért folyt harc, a mi javunkra dőlt el.

Champagneban Portheastől nyugatra és Le Mesniltől északra franciák a nap folyamán többször sikertelenül támadtak és Le Mesniltől északra nagyobb erővel újabb támadásokat kezdték. A harc még folyik.

Argonneokban a harc még nem ért véget. Argonneoktól keletre, Vauquoistól északnyugatra eső lejtőről franciákat, akik ott átmenetileg befészkeltek magukat, visszavettették. Bois de Pretreben (Pont á Meusson) északnyugatra a franciák két támadása megkísérült.

Vogézekben csak tűzérési harc folyik.

Keleti hadszintér:

Az oroszoknak Taurogenre és Langstangenre irányuló gyenge előretöréseit visszaverték. Visszavertték Szkva és Oraye között oroszoknak áttörési kísérleteit is.

Visztulától délre nincs változás. (Ministerelnök sájtóosztálya.)

Vidéki háziasszonyok.

Arad, március 17.

A vidéki háziasszony, — ezt az első szónál meg kell mondani — nem az, akit fölületes olvasók, gondolkodni rá nem érők az első pillanatra képzelnek. Nem az az elhízott, fejtendős teremts, aki soha ki nem szakad a konyhából, akinek minden tudománya a töltött káposzta és tajrokonak elkészítése és akinek egyedüli szellemi szórakozása a családokkal való bőszavú pörtés. Ilyenek lehetnek talán hatvan-hetven év előtt a régi kúriákon élő vidéki gazdasszonyok — azóta azonban ép úgy kihaltak, mint a nagyipás és pipaszurkálós, adomás urambátyának.

A mai vidéki háziasszonyt a külső nem árulja el. Amivel a nő a divatnak tartozik, annak megadja azt. A szellemi életben se marad téved. Hőbortokba nem viszi az irodalmi igények, vagy írók kultuszát, de megtud, megért és elolvass mindent, ami erre érdemes. Hangversenyre jár, a színház hű látogatója, a háziasszony járását se tekintik kényesnek. Ezen felül pedig — és itt hajlik el a budapesti asszony típusától — komoly öntudattal, lelkiismeretes gondtal és szeretettel foglalkozik a maga háztartásának ügyével. Nemcsak a mindennapi dolgokban, a piaci bevásárlásokban. A vidéki gazdasszony egymaga az élelmiszeri készletének a családának — és kint is, mint a hivatalos élelmiszeri bizottságok. A konyhapénzek leg-gazdaságosabb beosztását, a táplálkozás programjának megalkotását, az élelmiszeri készletének jó elhelyezésére való készletének komoly, gondoskötésével megkísérültek. Az ügyesvezető „kúriánők” valóban a háziasszony, mondhatjuk a nő számára ezt a munkát, amelyeket szerinének egy szakácsnő is elvégeztet. De azt, hogy mennyire fontos a

családfőnek, a gazdasszonyoknak okos, takarékos és előrelátó gazdálkodása a szakácsnők konyha-igazgatásánál, azt az tudja megítélni, aki mind a kettőre látott példát.

A háboru, a mely sokféle lebecsült, vagy eléggé nem méltatott fogalmat tanított meg értékelni, megmutatta a vidéki háziasszonyok nagy, végtelenül komoly értékét. Egy hatósági hirdetés adja meg az aktualitását annak, hogy rámutassunk. A városi tanács holnap hirdetőst tesz közzé, a melyben föl hívja a háztartások vezetőit, hogy a rendelkezésükre álló háztartásokat összeírás végett jelentessék be. A bejelentésnek nem az a célja, hogy a háztartások mennyiségeket rekvirálják, elvegyék. Ennek annál kevésbé lehet célja, mert ez esetben a hatóságnak azok háztartásaitól is gondoskodni kellene, a kik már el látták magukat. A hatósági eljárásnak pedig jobb, ha minál kevesebb emberre kell a gondját biterjeszteni. A háztartások háztartásaitól összeírása ép arra való, hogy körülbelül lássák, mennyire nincs szükség abból a háztartásokból, a mely az átlagos ember-igazgatás arányában Arad lakosságának megfelelően.

Azt hisszük, a gazdasszonyok között, tartózkodás nélkül be lehet venni a maguk háztartásainak hátré kinevelését, — s azt hisszük, ebből a vallomásokból fog kiderülni a vidéki háziasszonyok jelentősége. Azt hisszük Aradon igen sok háztartás van, még a kevésbé módosak között, a kik a háziasszony már hónapok előtt megvetta a tűre és a tavasza háztartásos listát és egyebet. Megvette a mielőtt még házz kirajcár volt a nyílt háztartás és mindenestül kisebb gondtal néz a jövő elhelyezésére. Így, hogy ezek a gondoskodóknak

sok korlátja volt — azon innét és túl, hogy sok háztartásban a legbuzgóbb gazdasszony se rendelkezik több anyagi erővel, mint a magyar csak egy-két hétre való beszerzést tesz lehetővé. De az előre való gondoskodás, a család jövőjének, zavartalan ellátásának biztosítása igen sok vidéki háztartásban érvényesült, s ha ezekben is küzdeni kell a drágasággal, ezek okossága és józansága mindenestre könnyebbé teszi a közéletmezés hatalmas problémájának megoldását. Ennek tudható be, hogy nálunk nincs ostrom a lisztes boltok ellen, és ennek lesz az eredménye, hogy azok igényeinek és szükségleteinek kielégítése, a kiknél az előre való beszerzés nem volt lehetséges, nagyobb nehézségek nélkül fog menni.

Ez pedig már a háború kérdése. A vidéki háziasszony nem szorult bókra, — és nem is az, ha megállapítjuk: ezzel ő is a győzelem eszköze lett. A béke idején újra megfedelkezhetünk róluk a fővárosnak különböző városrészekbeli hölgytipusai mellett, a ruházkodás, a szellemi élet, a művészet és a társalgási hangdivatesinálói mellett. Most azonban ismerjük el, hogy a vidéki háziasszonyok nélkül ezekben a nehéz, történelmi napokban bizony rosszabbul állnánk.

Mezőgazdasági termelés az erdei tisztásokon. A földmivelésügyi miniszter fontolóra véve azt, hogy a mai viszonyok között milyen jelentőségű minden gazdaságilag használható területnek emberi vagy állati táplálkozásra alkalmas terménnyel való bevetése, intézkedett aziránt, hogy az erdőhöz tartozó fával be nem nőtt területek, valamint a beerdősítésre előírt tisztások, szemtermelésre vagy kapásnövények termesztésére használtassék és hogy az alkalmas vágásterületek mezőgazdasági köztes használat útján ajtassanak fel. Ezzel képest utasította az összes állami erdőhivatalokat és erdőfelügyelőségeket, hogy az ilyen erdei területek, mezőgazdasági használatára vonatkozólag az erdőbirtokosok által előterjesztett kérelmeket, amennyiben azok teljesítése a rendelkezésre álló munkaerőhöz képest közérdekből kívánatos és mezőgazdasági szempontokból nem ütközik akadályokba, soronkívül vegyék tárgyalás alá s a vonatkozó erdőfelügyeleti engedélyt, a szabályszerű eljárás megtartásával, a gazdasági bizottságok saját hatáskörükben, elnöki uton sürgősen adják meg. Megjegyzendő azonban, hogy az említett hivatalok az engedély megadását csak abban az esetben javasolhatják, ha az illető tisztás, vagy vágásterület alkalmas a gazdasági használatra, ha a szükséges munkaerő meg van s ha a vágásterületen nincs oly alnövény, melytől a természetes felújítás remélhető lenne s így az engedély megtagadása esetén is mesterséges felújítás válnék szükségessé. A szabánlevő kivételes használati mód időtartama és módja az erdőgazdaság szempontjaink megfelelőleg lesz megállapítandó. Minthogy az erdők az ország egész területét behálózzák s eféle terület az ország minden vidéken van, a földmivelési kormány e rendelkezése jelentékenyen fogja gyarapítani a termelő területeket és főleg azoknak a vidékeknek termelésére lesz nagy befolyással, amelyekben sok az erdő, tehát a gazdasági termelésre használható terület aránylag szűkiben van.

Természetes azonban, hogy ez az intézkedés csak a háború által tartalmat költséges viszongok tartalmára áll fenn és egy erdőbirtokost sem jósít fel arra, hogy a beerdősítés és erdőzeti használat tekintetében ruházható törvényes kötelezettségekről kíméljen.

Tengeri ütközet a holland vizeken?

(A német tengeralattjárók működése. — Németország élelmiszerszállításai.)

Táviratú tudósítás.

Rotterdam, március 17.

Tegnap este Ymuidenbe érkező halászcsozók jelentették, hogy a hollandi partvidék közvetlen közelében nagyobb tengeri ütközet lehet folyamatban. Tartós ágyuzás volt hallható, ebéd után két és három óra között pedig Kamporduin közelében a halászcsozók két hadihajót, tengeralattjáró hajót és két torpedószót láttak. Az egyik hadihajó három kóményes, a másik két kóményes volt. A hajók gyors iramban északi irányban haladtak.

Elsülyesztett angol gőzösök.

Liverpool. A liverpooli H. O. T. vonal közlése, hogy hétfőn három gőzöst, amely Brest felé tartott, utközben megtorpedózták és a gőzösök elsülyedtek. Cherbourg előtt a francia torpedóhajóraj ráakadt a roncsokban lévő Abeniren angol gőzösré.

Berlin, március 17. (Reuter). A hét angol gőzös közül, amelyeket az admirális mult szombati hivatalos jelentése szerint megtorpedóztak, öt elsülyedt.

Elkoboznak minden német árut.

Páris. A hivatalos lapban dekrétum jelent meg, amely kimondja, hogy minden árut, amely német hajón és Németországba megy vagy onnan jön, amennyiben csak március elsje után szállították a tengerre, fel kell tartóztatni. Ha semleges hajók szállítanak ilyen árut, a hajókat valamely entente kikötőbe kell vinni, a rakományt kirakni és a hajót elbocsátani. A német tulajdonként felismert árutak foglaltak vagy eladják és a vételt csak a befeketés után fizetik ki az áru tulajdonosának. A semleges tulajdonosok rendelkezésére bocsátják bizonyos határrnapig, amelynek elteltével az árut eladják.

Berlin, március 17. Az Egyesült Államok párisi és londoni nagykövetei Washingtonban jelentették, hogy Franciaországnak és Angliának nincs szándékában a Németországba menő vagy onnan jövő áruszállító hajókat egyszerűen elkobozni. Tisztán a szállított áru letöltéséről van szó, sőt az áruk eladásából befolyt összeget alkalmas időpontban meg fogják küldeni a jogos érdekelteknek. Ez a válasz azonban, miután a kereskedelem érzékeny megzavarásán és zaklatásán nem segít, nem tekinthető az ügy befejezésének.

London, március 17. A Times jelenti Washingtonból: A legjelentősebb tiszahárom amerikai kikötő hivatalos statisztikája szerint hatvan nap óta a Wilhelmina hajó volt az egyetlen, amely Németországba élelmiszer-szállítmányt vitt.

Skimelés az angol csapatváltásról.

Kopenhága, március 17. Párisból érkező híradások arra vallanak, hogy az angol csapatváltások a kontinensre megkezdődtek, vagy kezdődnek is, sényagosan esélyesnek. Ez arra vezetne, hogy a németek két angol csapatváltó gőzöst a csatorna elsülyesztettek s az a nagy az esélyes. A csatorna elg/kötőfednek hajók és tegnapelőtt Dover és Calais között is megezuat a hajóforgalom.

Egy holland gőzös elsülyesztése.

Brüsszel, március 17. A Rotterdamsche Courant jelenti: A hollandi kormány a Maria nevű holland gőzösnök egy német hadihajó által történt elsülyesztése ellen tiltakozott és a hajótulajdonos részéről kérését követelt. Az ügy a közönséges bíróság előtt van, amely meg fogja hozni az ügyben a döntést. A Maria nevű hajót állítólag egy angol szállító kibérelte volt, a nemzetiség megállapítása tehát fontos kérdés lesz az eset elbírálásával kapcsolatban.

Angol és német ellenségeskedések.

London, március 17. A Morning Post foglalkozik a Németország ellen bejelentett megtorló intézkedésekkel. A lap ezeket igen gyöngének találja és állást foglal az ellen, hogy ellenséges javakat a semleges hajókon nem koboznak el, hanem azokat főtartóztatják, eladják és a bevételt a háború után visszaadják. A lap ezt az ország és a brit tengeri hatalom ellen árulásnak móbja. A Daily Chronicle, ugyisintén az összes többi lapok dicsérik a semleges államokkal szemben való kiméltos és mérsékelt intézkedéseket. A Daily Chronicle hangsúlyozza, hogy csak akkor kobozzák el az ellenséges hajókat, ha az illető kereskedelmi hajó engedelmet kapott arra, hogy semleges kikötőbe hajózzék és ehelyett ellenséges kikötőbe ment. Az ilyen hajót a legközelebbi útján zsákmánynak fogják minősíteni.

Rotterdam, március 17. A németek fenyegetésnek, hogy megtorló rendszabályokat fognak alkalmazni az angol foglyokkal szemben, ha Angliában kegyetlenkednének a német tengeralattjáró hajók legényességével, úgy látszik, maris halála van. A Times legutóbbi száma ugyanis tengerészeti szabályok cikkét közli, amelyben az illető angol nézetének ad kifejezést, hogy ha a német tengerészek kormányuk parancsára jártak el, úgy nem büntethetők, mert mint katonák minden parancsot teljesíteni tartoznak.

Megtorlásról csak akkor lehetne beszélni, ha önszántukból követték volna el a hadjog megsértését (tudniillik kereskedelmi hajók megamadását). A ki katonai parancsuk engedelmességek, az angol szemben a hadjog és az embarság minden követelményét teljesíteni kell. A megtorló intézkedések az igazi bűnösök ellen alkalmazandók. Ezek pedig azok, akik parancsot adtak a legénységnek, hogy a hadjog törvényeit sejték meg és békés kereskedelmi hajókat súlyosszenek el.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonaszámai:

Szerkesztőség (éjszaki-nappali)	— 387
Szerkesztőség (csak éjszaki használatú)	— 388
Mezőgazdasági	— 389
Hirdetvénytud és hírfelvé osztály	— 390
Szombat	— 391

Letartóztatott milliomos posztócsalók.

(A hamisított csukaszürke. — Ellopott centiméterek.)

Távirati tudósítás.

Budapest, március 17.

A milliós posztócsalás ügyében a rendőrség ma is az egész délelőtti folyamán folytatta a nyomozást. A ma délelőtti a gyanúsítottak kihallgatásával vált el.

Tegnap késő este a főkapitányság letartóztatta Váradi Dezsőt, a Veres Pálné-utca 10. szám alatt lévő Váradi és Ligeti egyenruhásati cég belfelügyét. Váradi Dezsőről kiderült, hogy sok része van abban, hogy a katonaságnak nem a szerződés szerinti mintákból való posztót szállítottak. Kiderült az is, hogy a Váradi és Ligeti cég jóelőre gondoskodott a festett, silány minőségű posztóról, melyet azután olyan cégeknek adott el, amelyek szintén katonai szállításokat végeztek. Váradi Dezső letartóztatásával a letartóztatott posztókereskedők száma ötre emelkedett. Rajtuk kívül letartóztatott a rendőrség még öt bűntársat is, akiknek nevét azonban még az ügyre való tekintettel nem közölhetjük.

A főkapitány intézkedésére a pozsonyi rendőrség a szintén letartóztatott Kohn Bertalan Béla pozsonyi raktárában újabb házkutatást tartott. Ez a raktár Pozsonyban a Mihály-utca 19., 21. és 23. számú házaiban van és egyike a legnagyobb posztóraktáraknak az országban. A céget Kohn Zeigmond és Társának nevezik.

A Kohn-cég katonai központi raktártól megkapta az utasítást, hogy hány centiméter hosszúságú posztóból kell kiszabni a zubbonyt, nadrágot, köpenyegét. A cégnek természetesen el kellett számolnia, hogy a végekből mennyit használt el. Valaki figyelmeztette Kohn B. Bélát, hogy nem kell ragaszkodnia az előírásnak, ha egy-egy kiszabásnál méterenkint csak egy-egy centiméterrel ad kevesebbet, az egymillió méternél már 10,000 méter hasznót jelent.

Kohn B. Béla nem utasította vissza ezt az ajánlatot és így nagymennyiségű posztóhoz jutott ingyen.

Marinovic Jenő dr. rendőrtanácsos, a büntügyi osztály vezetője, még a tegnapi nap folyamán több házkutatást eszközölt és több elővezetési parancsot adott ki. Házkutatást tartottak Kaszás Ernő rendőrfelügyelő vezetésével a Neumann László cég Kálvin-téri raktárában. Több üzleti könyvet s posztómintákat foglaltak le, amelyeket beszállítottak a főkapitányságra. Elővezetési parancs alapján Neumann Lászlót is behozták, ahol még ma délelőtti is őrizetben volt.

Neumann László, akit Bartha dr. fogalmazó hallgatott ki, azt vallotta, hogy hetven-ezer méter csukaszürke posztót szállított 825 és 11 koronás áron. Ezenkívül ötvenezer pár gyapjukapóra kapott megbízást, amiből harmincötezer párt le is szállított. Neumann ellen számlákkal igyekezett bizonyítani, hogy jó árut szállított, csak a kincstárral és Bartha József katonaszabóval volt szállítási szerződése s erősen hangoztatta ártatlan voltát.

Ugyancsak elővezetési parancs alapján kerültek be a rendőrségre: Szász Odón, a Deák Ferenc-utcaiban lévő Schwarz Lajos posztó-nagykereskedő cég főnöke, Faragó Béla ügynök, Horti Samu, a Deák Ferenc-utca 19. számú házban lévő Bastir, Gaianai és Társa cég tulajdonosa, Hecht Dezső, akinek a Szerecsen-utca 7-9. számú házban van üzlete. Valamennyi őrizetben volt az éjszaka folyamán.

A kihallgatásokat, amelyeket tegnap este fél tízig Bartha Gyula dr. és Császár Pál dr. rendőrfelügyelők végeztek, ma délelőtti Ligeti Miklós és Váradi Dezső kihallgatásával folytatták. Ma délelőtti tíz óra tájban rá került a sor az őrizetben lévő kihallgatására is.

A rendőrség ezt a szokásianul nagyszabású büntügyet a legnagyobb diszkrécióval kezeli és felvilágosítást egyáltalában nem ad. A csalásokra egyébiránt egy zászlóalj jelentése alapján jöttek rá. A zászlóalj azt jelentette, hogy a katonák zubbonyai és nadrágjai hihetetlenül gyorsan elszakadnak. Egy katonai bizottság megjelent a budapesti honvédközponti ruhatárban és szakértővel megvizsgáltatta a raktáron lévő posztókat. Ötszáz véget vizsgáltak meg, ebből körülbelül száz olyan volt, amely nem felelt meg a szerződés szerinti mintának. Volt olyan vékony posztó is, amely a katona még nyáron is viselhet, sőt akadt olyan is, amely még bétlésnek se jó. És a legkülönösebb az volt, hogy egyes posztóvégek nem is voltak csukaszürke színűek, hanem sötétebb árnyalatúak.

Tizenöt kereskedő szállított posztót a központi ruhatárnak. A katonai bizottság megvizsgálta, hogy ezek közül kik azok, a kik nem a szerződés szerinti mintát szállították. A kikerült kiderült, hogy a katonai hatóságnál fekvő mintánál rosszabb minőségű posztót szállítottak, azok ellen a rendőrség, a katonai bíróság utasítását követve, az 1855. évi katonai büntetőtörvénykönyv 327. §-a alapján jár el.

A gyanúsítottak legtöbbje azzal követte el a visszaélést, hogy a míg mintául gyapjuból készült posztót adott, e helyett pamutkeresztesű gyapjuhossúságú posztót szállított. Akadtak olyan kereskedők, a kik olyan posztót szállítottak, amely a háború előtt egyáltalában nem is gyártottak.

A katonai munkáscsoportok elszállítására, élelmezésére és díjazására. Tudvalévő, hogy a honvédelmi miniszter e hó hatodikán kelt rendelkezésével lehetővé tette, hogy községek és birtokosok kérelmére a pöttesteknél szolgáló legénységéből a sürgős tavaszi munkák elvégzése céljából husz emberből álló munkáscsoportok, egy altiszt vezetésével 14 napi időre szabadságoltassanak oly célból, hogy e munkáscsoportok az említett munkaadó rendelkezésére bocsáttassanak. Az ilyen katonamunkáscsoportok igénybevétele során a munkaadókat terhelő költségek tekintetében a honvédelmi miniszter rendelete a következő intézkedéseket tartalmazza: A munkáscsoportoknak és az azok mellé adott altiszteknek elszállítására és élelmezésére a munkáscsoportot igénybevevő község, föld-, vagy szőlőbirtokos feladata. Az élelmezést a munkaadó a munkáscsoportnak a pöttest által erre utasított altisztje által átadandó élelmezési pénzért tartozik teljesíteni. Az élelmezési pénz átvétele nyugtázandó. A munkáscsoport tagjainak, valamint az azok mellé felügyelet céljából kirendelt altisztnak a munkaadó mindegyik munkanapért a helyi szokásos napszámnak megfelelő munkapótdíját tartozik kifizetni. Az utazási költségek a munkaadót nem terhelik.

Élelmiszerügynökök az aradmegyei piacokon.

(Tilták el az élelmiszerkivitelét. — Panaszos levelek.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 17.

Már korábbi években is, a béke rég elfelejtett idején, mikor még fehér buzakenyeret ettünk és emberi vágyaink netovábbja nem a liszt volt, mikor szent áhitattal nem tekintettünk egyszerű hüvelyes veteményekre, mikor még simán és akadálytalanul be tudtak szerezni háziasszonyaink mindazt, ami a családi asztalhoz kellett, már akkor is felháborodva, zúgolódva követelte a közönség egyes élelmiszerügynökök megrendszabályozását és tiltakozott az ellen, hogy a piacon ezek vásároljanak össze mindent és a nagyközönségnek csak az jusszon, amit az ügynökök legkegyelmesebben ott méltóztattak hagyni. Az élelmiszereknek a hajnali órákban való összevásárlását a az ügynökök egyéb kedvencei vevési módjait meg is tiltotta akkor a rendőrség. Ma, mikor a polgári lakosság élelmezése majdnem egyenrangú fontos kérdés tegyverben álló fiaink sorsával, a mikor amugy is kevés az élelmiszer és szükségleteink megszorítására, takarékosagra van szükség, érthető, ha még nagyobb a közönség felháborodása az ügynökök ellen, a kik nemcsak, hogy összevásárolják a legszükségesebb tápláló cikkeket, de azonkívül horribilisan fel is verik az élelmiszerek árát, pedig az ő működésük nélkül sincsenek irigylésre méltó árak. Az Aradi Közlöny csak a közönség véleményének adott hangot, a mikor felszólalt az utóbbi időben Aradon operáló galíciai élelmiszerügynökök ellen és a rendőrség meg is tett minden lehetőt, hogy eltávolítsa a piacokról ezeket az alakokat, a kik csak a mi megélhetésünket drágították meg.

De nemcsak Aradot, hanem Aradmegye egész területét elárasztották a galíciai kereskedők és egyéb ügynökök, nap-nap után kapunk panaszos leveleket a megye nagyobb községeiből, amelyek mind azt panaszolják, hogy az ügynökök lehetetlenné teszik a helybeli lakosság élelmiszükségletének kielégítését. Az ügynökök mindent összevásárolnak és gavalérosan fizetnek. Pénzük van bőven és szívük is van, megadni minden árat, amit csak az eladók kérnek, sőt még annál is többet.

— Piacunkon — írják az Aradi Közlönynek a megyei községekből — már szinte alig lehet járni a sok idegen ügynöktől. Szükségleteinket nem bírjuk kielégíteni, miután az ügynökök horribilis árakat adnak úgy a tojásért, mint a szárnyasokért. Szükségleteink nagy részét is egyáltalában nem, más részét pedig csak nagy megerőltetésünk után tudjuk beszerezni.

Ilyen értelemben irnak ugyyszólván minden megyei piacról, sőt színekkel festik a piaci viszonyokat és a lakosság elkeseredését a hallatlanul felvert árak miatt. Az élelmiszerügynökök az ország más részein is éppen úgy működnek, mint minálunk. Több vármegye meg is találta már a radikális módot, amelylyel meggátolhatja a hivatalos vendégek ártatlan munkásságát: a megye területéről mindenféle élelmiszer kivitelét megtiltják és ezzel az intézkedéssel egyszeriben véget vetnek a javarészt idegen ügynökök tevékenységének. Azt hisszük, — a megyéből kapott levelek mutatják — elérkezett az ideje annak, hogy Aradmegye piacait is megszüntessék a spekuláns, árdrágító és élelmiszerhiányt okozó ügynököktől.

Két furcsa eset az aradi piacon.

(A közönség rontja a kofákat. — A városi mézárások bevásárlója.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 17.

Az aradi piac számos furcsasága közül a gyémánt ragyogásával fénylik ki az a két eset, amelyet szemtanuk előadása alapján írunk meg a közönség okulására.

A kukoricaárat Aradon a hatóság tudva levőleg métermázsánként husz korona ötven fillérben állapította meg, tehát kilogrammonként a piacon, a detailszálalékokat is beleszámítva, legfeljebb huszonnégy fillérért volna szabad árusítani. Ha ennyiért adja a kofa, akkor már tisztességes haszna van rajta. Az aradi piacon azonban a kofák egészen mostanig huszonnöve fillérért adták a tengeri literjét. Egy kilogramban másfél liter kukorica van, tehát a kofa negyvennégy fillérért adta kilogramját. Amikor ezt a felháborító uzsorát a piacot ellenőrző rendőrhadnagy megtudta, arra intotta a rendőröket, hogy a kofáktól kobozzák el a tengerit, ha a maximálisnál magasabb áron akarják árusítani.

A tegnapi piacon aztán a rendőrök nagyon a körmére néztek minden kofának és meggyőződtek róla, hogy csakugyan 44 fillért kérnek egy kilogram tengeriért.

— Csak 24 fillért szabad kérni érte — mondta egy ujdonsült rendőr az egyik pileticának.

— Mán pedig én az istennek se adom olcsóbban mint egy litert 14 krajcárért, — vágta vissza a kofa.

— Na megálljon! — szolt ekkor a rendőr és eltávozott. Pár pillanat mulva a szigorú tekintetű őrmesterrel tért vissza. Az ezüst csillagos férfi keményen beszolt:

— Ha drágában adja a kukoricát, mint kilóját 24 fillérért, akkor az egészet elkobozom!

A kofa nagyon megrémült és egészen szelid hangon szolt az őrmesterhez:

— De kedves ténzur, én nem tudtam, hogy mi az ára Aradon a kukoricának. En tanyán lakok. Jó, hát odaadom kilóját tizenkét krajcárért.

A paraszt asszony szépen megkezdte a tengeri kimérését most már kilogrammonként 24 fillérért. A tőle vásárló asszonyok azonban olyasmit követtek el, amilyenre még nem volt példa. A kofának kifizették az előírt 24 fillért, a rendőr háta mögött pedig a kofa szomszédasszonyának átadták a többletet, a 20 fillért ezekkel a szavakkal:

— Mi nem kívánjuk ettől a szegény asszonytól, hogy rajtunk vesszessen. Majd adja oda neki ezt a 20 fillért akkor, ha a rendőr már elment.

Az állatpiacon történt. Egy aradi mézáros tehenre akudott. Már majdnem megkötötték az üzletet. Az eladó 280 koronát kért a tehenért, a vevő pedig 270 koronát ígért.

Egyszerre csak ott termett Arad város hatósági husszékének bevásárlója.

— Hogy ez a varha? — kérdezi.

— Már én régen alkuszom rá, — szolt a mézáros. — Mindjárt megfogom venni.

A hatósági bevásárló anélkül, hogy tudta volna mennyit kért a jószágért az eladó, oda szolt neki:

— Adok érte 150 pengőt!

Az eladó nagyon megörült és egyszerre kijelentette, hogy 167 pengőn alul nem adja a tehenet, mert magának is többre van. És a tehenet, amelyet tíz perccel előbb 280 koronáért kínáltak, csakugyan elkelt 320 koronáért. Az mellékes, hogy ki vette meg. Ha a mézáros-hoz jutott, akkor ő a következő napokon fölemelte az üzletében a husárát, ha pedig a hatósági husszékbe került a husa, akkor nem-osoda, ha egy héten 1400 koronát fizet rá a város erre az üzletre.

Nyolc dollárból két millió.

(A leghiresebb lóversenyjátékos. — Dugotarágóból milliomos.)

Távirati tudósítás.

Berlin, március 17.

Amerikában nemrégiben meghalt egy nevezetes férfi, aki valószínűleg a legnagyobb és legszerencsésebb turf-fogadója volt a világnak. George E. Smith-nek, más néven „Pittsburg Phil”-nek hívták ezt a szerencsés lóversenyjátékost, aki ama ritka kivételek közé tartozott, akik szerencsés fogadások révén gazdagodtak meg és tartották meg a szerencse kegyéből szerzett vagyont.

Smith, az egykori dugófaragó szerény 8 dollár heti béréből előbb zugbukmékereknek próbálkozott csekélyke összegekkel. A szerencse mellé szegődött, s amikor már 2500 dollárra kerekedett nyert fogadásainak összege, felhagyott a mesterségével és teljesen a turira vetette magát. A veszedelmes zöld gyepen Smith évek folyamán milliommossá lett és most két millió dollár vagyont hagyott hátra, amelyet tizenhét év alatt Amerika különböző versenypályáin nyert össze.

Nagy szerencséje dacára Smith, avagy turf-névén Pittsburg Phil nem volt csupán a szerencse fiának nevezhető. Nagy sikereit többnyire rendkívüli turf-képességeinek köszönhette. A lovak nyerési esélyeinek elbírálásánál biztos érzéke vezette és amellet türelemmel bírta kivárni a fogadásra legalkalmasabb pillanatot. Hetekig képes volt lesni a perccet, amelyet híressé váló fogadásai megkötésére megfelelőnek tartott.

Pittsburg Phil nagy értett hozzá, mint senki más, komplikált turf-hadműveletei és szándékai titkolásához. Amikor később már versenystállóra tett szert, istállója személyzetét a legkipróbáltabb „hallgatók”-ból állította össze s így sikerült elérnie, hogy még a legfurfangosabb kém sem tudta istállója terveit kipuktolni. Megtörtént egyszer az is, hogy maga Smith is tévedésbe esett egyik lovát illetőleg. Leghíresebb lovával: Lord Turcoval történt az eset. Lord Turcoval, amelyet 1500 dollárért vett éves csikó korában, négy kisebb versenyben 200.000 dollárt nyert fogadásokban. Amikor a teljes mén jó próbák után először lépett versenypályára, Smith 20.000 dollárral fogadta meg 100.000 dollár ellenében és teljesen biztosnak éreata a dolgát. A „felmelegítő” galoppnál nagy meglepetéssel vette azután észre, hogy a mén különben szabad és friss galoppozása ezuttal bágyadt. Valósággal rámtílt fordult tréneréhez azzal a kérdéssel, nem volna-e észszerű még idajkorán más lovon fedeznie magát. A tréner megnyugtatta:

— Ne agódjék, csak kissé szorosabban vételtem a nyeregszíjat, nem kell mindenkinek tudnia, hogyan galoppozik Lord Turco verseny közben

A tréner jól számított. Lord Turco tényleg megnyerte a versenyt, amelyben a közönség teljesen elhanyagolta, istállója azonban a sárga földig lafogadta.

Ilyen és ehhez hasonló fogásokkal gyakran ejtette tévedésbe Smith a bukmekeket és fogadókat s közben szép jövedelmeket szedett be Lord Turco mellett, King Cadmus és Candelabra voltak a legjobb pénzszerző paripái. King Cadmussal nyerte meg Smith első óriási fogadását. A Sheepshead Bay-i versenypályán az 1891. Sapphírversenyben 40:1-hez fogadta a lovát, amelynek ocska később 8:1-re ment le, de Pittsburg Phil így is szívesen helyezte el pénst rá. King Cadmus fejhossza megnyerte a versenyt és a bukmekek szomruan fizettek ki a ravasz Smithnek 130.000 dollárt. Az 1892-ik év tavaszán még 90.000 dollárt nyert Smith a hü King Cadmussal. Candelabra is kerek százezer dollárt szerzett gazdájának, aki, dacára nagy fogadó szenvedélyének, birt annyi lélekerővel, hogy időnként egyáltalán távol maradjon a ringtől. Így oseedett mindig, valahányszor balszerencsével kezdett operálni. Ebbeli erényének köszönhető, hogy nem érte utól az a sors, ami annyi hirtelen meggazdagodott fogadót nyomon követ: a koldusbot.

Gondoskodnak a katonák gyermekeiről.

(A belügyminiszter rendelete.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 17.

A kormány példás energiával vezeti a hadbavonult katonák családjai segítségének nagyfontosságú akcióját. Egyik jelentőséges rendelet itt a másikat követi. Tisza István utasította a főispánokat arra, hogy írják össze a polgárokat, mert „az embertelen és elavult törvényen” túl akarja magát tenni. Hazai Samu báró körrendeletet adott ki, mely szerint a hatóságok a segélyezések ügyét soron kívül, a hivatalos huzavona elkerülésével intézzék el.

Most Sándor Janos belügyminiszter becsátott ki egy okos, humanus és szükséges rendelkezést, melyben a hadbavonultak gyermekeire hívja fel az árvaszékek figyelmét. A belügyminiszter utasította az árvaszékeket, hogy figyeljék a hadbavonultak gyermekeinek dolgát, de főként utasítsák a községi előljáróságokat és közigyámokat ez emberséges és intima ellenőrzésre.

Ellenőrizték azt, hogy a hadbavonultak gyermekei kellő elátásban, szükség esetén: gyógykezelésben részesülnek-e? Itéljük: tartottatik-e a segély megfelelő része? Anyuk vagy más hozzátartozójuk nem hanyagolja-e a nevelésüket, kellő ruházatát, elátását, nem viselkedik-e úgy, hogy például ártalmas lehet a serdületlen gyermek lelkére?

Ahol az állapítató meg, hogy az anya vagy más gyámolító nem látja el gyermekeit kellőn, a segély rögtön megszüntendő. Ha szükséges, el kell venni a gyermeket anyjától vagy más gondozójától és a községnek kell gondoskodnia arról, hogy a gyermekek jókegy intézetek, jómódú rokonok, vagy más gondozásába kerüljenek.

Fokozottan kell figyelni a tizenöt éven felüliek sorsára, gondoskodni, hogy jó alkalmzásba kerüljenek és elhatározzák, ha a gazdasági feltartani nem tudják.

Állják az ostromot a Dardanellák-erődök.

(Az orosz és szárazföldi támadásra készül. — Szünetel a bombázás.)

— Hivatalos távirati tudósítás. —

Konstantinápoly, márc. 17.

Az Osman-szer Lloyd-tudósítója a Dardanellák ostromának legutóbbi részleteiről és az odaérkező külföldi híradásokról, a következőkben ad számot:

Március 18. Egy páncélos, ma reggel, nagy időközökben bombázta a Kura-Kaleht és Sadi-Bart. A páncélos semmi eredményt nem tudott elérni és visszavonult. Másrészt eltávozott a 13. áprilől. Ugyanakkor a francia hajók az Elhas erődöt bombázták nagy vehemenciával, kitérő gránátokkal és minden eredmény nélkül. Néhány ellenséges hajó haváriát szenvedett. A nap további részén a szél vanalon nem volt aktív.

A lemosott csapatok két ezer embert tulajdonra szállítottak és megkísérelték Sarosnál a partraszállást, azonban a csapatot katonáink szétszúrták és közel nyolcszáz foglyot ejtettek. A foglyok beszélik, hogy Lemnosban nagy az élelmiszerhiány.

Ma német csapatok érkeztek Gallipoliba, akik máris elfoglalták helyüket és már az első napon vezető pozíciókban jelentős szolgálatakat teljesítettek.

Éjjel az ellenség könnyű flottilája a bejáratnál elhelyezett aknamezőket tiszta, azonban eredményt alig értek el. Reggelre már a károk javarészt rendezték és sebességteljesítést Gallipoliba szállítottak.

A szmirra előtti tengerterületen angol részről élelmiszer akció indult meg az aknák kihalásáért. Itt még volt szükség ellenkezőinakra, mert az angolok legnagyobb aknaszedő hajója csakhamar uszó aknába ütközött és mikor a többi hajók a mentés munkáját elvégezték, sietve elváltak az ott környékről. A hajó roncsai között elfeküdt még öt tengerészt találunk később, akiket partraszállítottunk és foglyul ejtettünk. Közöttük egy fiatal, angol tengerész mérnök is volt.

Konstantinápolyból ma reggel rendkívül fontos és érdekes hír érkezik. Ebbanban hatóságaink letartóztatták egy mohamedán papot, aki a franciák részére állandó kémszolgálatot teljesített. Zselében Millierand, francia hadügyminiszter levelét találták meg a motozáskor, amelyben fontos szolgálataitért köszönetet mond Millierand. A levél faksimilijét az illusztrált török lapok ma közlik is. A kényes irámot lejegyezték.

Görög lapok híressen támadják az angolokat, mivel hamis híreket közlőként a Dardanellák ostromáról. Különben kiderült, hogy nemcsak a Queen Elisabeth, de az angoloknak még két újabb dreadnoughtjuk is tönkrement. Egy foglyos alkonyi vészénye szerint, a Queen Elisabeth olyan sérüléseket szenvedett, hogy immár teljesen használatlanul vált.

Sorra harcceptelenek lesznek az ostromló hajók.

Szófia, március 17. Mitlinei táviratok közlik, hogy a szövetséges flotta öt nagyobb egysége a belső erődöket távolról, aknaszedő hajókkal sorozatát küldte védelme alatt előre, míg a török mosgó tábortól a tenger felé a tüdőképeséget mutatnak, számos súlyos sérülések következtében visszavonultak, így a munka rend-

kívül lassan megy előre. Azok a hajók, amelyek a huszonehárom kilométerre bent fekvő erődöket lőtték, mind megsérültek a török parti útegek és az erődök heves tüzelése folytán, úgy hogy ezeknek vissza kellett rövidesen vonulni.

Szünet az ostromban.

Konstantinápoly, március 17. A török főhadiszállás közli: A tengerszorosok ellen, melyeknek bejáratát néhány ellenséges hajó őrzi, ma semmit sem tettek az ostromlók.

Hogyan bombázták a belső erődöket.

Bécs, március 17. Athénből jelentik a Südslavische Korrespondenz-nek: A Dardanellák bombázásáról kiadott angol jelentések azt a látszatot akarják kelteni, hogy a szövetséges flotta a külső erődök útjegeinek elhallgattatása után a szoros szűkebb részén lévő erődöket a Killid Bart és a Csanak Kaleht bombázza. Az entente-lapok azt is állítják, hogy a szövetséges flotta egyes hajói a Kefeziokig behatoltak a Dardanellákba és onnan bombázták a Hamdie 1. és a Hamdie 3, valamint a Killid Bar, Csanak Kaleh és Dema Burnu erődöt. A valóság az, hogy az említett erődöket, a melyek a Dardanellák legjobb erődítményei közé tartoznak, eddigelé csak indirekt uton, még pedig a Sarosi öbölből a Gallipoli-félszigeten át bombázták a két angol hiperdreadnought 35 és 38 as ágyúival.

Az egyik legutóbbi angol hivatalos jelentések az az állítása, hogy ezek a fontos belső erődök már elhallgattak volna, tökéletesen alap- talan. Ugy ezek, valamint a legkülsőbb bejá- ratú erődök is még teljesen épek. Hasonlóké- pen kudarcot vallott az aknamezők eltávolítá- sára irányuló kísérlet. A szövetséges flotta há- rom hetű akciója, úgy látszik, meggyőzte az entente-ot arról, hogy a Dardanellák elfoglalása csak a szárazföldi csapatok beavatkozásával remélhető. Az utóbbi napok flottakciója, úgy látszik, már csak azt célozza, hogy a török haderőket a szárazföldi csapatok beavatkozá- sáig foglalkoztassa.

Algériai csapatokat visznek a Dardanellákhoz.

Páris, (Genfen át) március 17. A Hava- ügynökség jelenté: A keletre indítandó csapa- tok főleg algériai lövészekből, igen tekintélyes részükben francia katonákból állnak. E csapa- tok főparancsnokságát d'Amade generálisra bízták, aki már tapasztalt hadvezér, mert részt- vett az angolok tranziári harcokban. A csapa- tok részben már utnak indultak kelet felé, ahol egybeülni fognak a flotta különítmények- kel közös operáció végett.

Az önkéntesi karpaszomány viselése.

A hadügyminiszter — mint a Küügy-Hadügy írja — elrendelte, hogy a karpaszományt — az eddig némely esetben elfordult gyakorlattal szemben — az egyévi önkénteseken kívül csak azok a tartalékosok és póttartalékosok visel- hetik, akik az egyévi önkéntesi kedvezményért utólag folyamodtak és akik számára ezt a hon- védelmi miniszter utólag engedélyezte.

Hogyan él a montenegrói trónörökös-pár.

(Német hercegnő a Fekete hegyek or- szágában. — Udvari élet Cetinijében.)

Az Aradi Hírlapny tudósítása.

Arad, március 17.

Néhéz napokat éltek azok a német her- cegnők, akik idegen uralkodóhoz tagjaihoz mentek férjhez. Daniló montenegrói trónörökös tizenöt évvel ezelőtt vette feleségül a szép és fiatal Jutta mecklenburg-streitzzi hercegnőt. Juttából Milica lett, a protestáns nő orthodox hitre tért át.

De a Fekete-hegyek országának reményei nem mentek teljesedésbe. A házasság gyer- mektelen maradt. Gyermektelen trónörökös — még gyengédebb udvaroknál is, mint a cetinjéi, — néma szemrehányások célpontja. De ez esetben meg volt a magyarázat: Daniló folytonosan betegeskedett. Így Milica her- cegnő minden évben viszontláthatta Németor- szágot: Németország gyógyforrásait, Németor- szág szanatóriumait, Németország fürdőhelyeit. Gyakran emlegették, hogy Daniló öccse Mirkó javára lemond a trónörökségről. Mirkó kemé- nyebb fából volt faragva, három gyermekkel ajándékozta meg feleségét, aki a meggyilkolt Sándor szerb király unokahuga volt. A bel- grádi vérszag Cetinijében nem bántott senkit.

Így töltötte napjait tizenhat éven keresztül a szép, szőke, kékszemű Milica hercegnő az egyszerű faluban. Az élet ott egyszerű, még szomszédok sincsenek. Egyszer egy német diplomata felkereste Cetinjét, a fejedelmet s Nikita megkérdezte tőle:

— Látta ott lent a főnyomán? Azt a höl- gyet a kocsiban?

A kérdézt bizonytalanul nézett körül.

— Igen, a kocsiban — válaszolta Nikita — hisz itt Cetinijében csak egy kocsiban van.

Ítt morosolta le egy német hercegnő ifju- ságának napjait s ha nem teljesített épp be- tegésgyógyító szolgálatot a kir. egyemeletes, fehér házikóban, amely a „palais du prince royal” névvel büszkélkedik, hát még jobban unatkozott, mint Strelitzben. Vendégeik elbe- szélték, hogy Daniló és Milica-hogy töltik a nyarat. Daniló trónörökös sajátkezűleg festette be minden délelőtt az étlapot a montenegrói színekkel, vagy pedig a konyhában fehér kö- tényt kötött maga elé s azzal szórakozott, hogy maga főzött, mialatt Milica hercegnő lakosztályát varromhelylyé alakította át s ott szabott, próbált s kalapokat díszített. Telen gyorsabban telt az idő, mert korosodni le- hetett...

Az öreg Nikita azonban kegyét Mirkó s három gyermeke, unokái felé fordította, ha- bár Mirkó „kastélyában” még egyszerűbb volt az élet, mint a trónörökösénél, aki legalább Milica hercegnő tekintélyes herományának ka- matait kapta meg rendszeresen. Ilyenkor néhány napig nagy vidámság volt Cetinijében, az egész fejedelmi család eljött látogatába a trón- örökösökhöz s ha különösen vidám volt a han- gulat, kézzel-kézre járt Daniló herceg híres gyűjteménye. A trónörökös ugyanis Vilmos császár karikatúráit gyűjtötte. Most azonban híre jött, hogy a montenegrói trónörökös házá- nak ablakai gondosan le vannak függönyözve. A trónörökös beteg. Azt mondják, állapota re- ménytelen. Hja, most német fürdő, német sza- nátorium, még csak német orvos is elérhetet- len távolságban vannak...

És mi lesz a hercegnő sorsa? Lesz-e valaha Milicából ismét Jutta? Egy német hercegnő

Persze nagy izgatottsággal várták, hogy lépne meg-e a laptárs. Lépne ment. Este már a Tiszántulban olvashatták a nagyváradiak:

Elsüllyedt angol személyszállító gőzös.

Budapest, március 15. (Saját tud.) A Zagimen nevű óriási személyszállító angol gőzös a Szuezi csatorna közelében Tesamed-Gaven kikötője előtt ismeretlen okból elsüllyedt. A hajón ezernél több utas volt. Közlelbbi részletek hiányosnak.

A klerikális lapnál ugyan átgurították a kis táviratot, azonban a perdöntő bizonyosságot nem tüntethették el. Az Új Nagyvárad pedig ma már vidáman jelenti be olvasóinak, ezt a táviratot ok irták a szerkesztőségben, annak bizonyítására, hogy a Tiszántul csakugyan táviratokat ollóz. Mert Zagimen hajó époly kevéssé van, mint Tésám ad gaven kikötő. Zagimen visszajáról: Nem igaz és a kikötő neve pedig barátságos figyelemztetés:

Ne vágd a másét!

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Kereskedők Köre f. évi március 18-án, csütörtök este 9 órakor választmányi ülést tart, amelyre a tisztikar és a választmány tagjait ez uton is meghívja — az elnökség.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

= Nagy terménykészletünk van. Budapestről jelentik: A háboru, miután az élelmezés kérdését a hatóságok vették kezükbe, a terménykereskedőknek meglehetősen jövedelemcsökkenést okozott. Általános a rekvirálás ugyanis, de szabad forgalom tárgyát képező áru is kevés van, ugy, hogy nincs mivel kereskedniök. Készlete csak a katonaságnak van és az árut ma mindenféle az országos gazdasági bizottság vásárolja. A terménykereskedők ma már inkább csak a mellékterményekből kötnek üzleteket. Miután most már csak tengeriben nincs rekvirálás, a kereskedők télen-ségre vannak kárhóztatva. Előreláthatólag azonban június közepén a rozs és árpa már aratásra érik és július végére már búzában is új áru lesz. Négy és fél hónapról van tehát szó, ameddig a készlet teljesen elegendő. Az árak már nem emelkedhetnek és így az átmeneti időt takarékoskodással minden zökkenő nélkül kihuzhatjuk.

= Nem rekvirálják a tengerit. Budapestről jelentik: A földmívelésügyi miniszter által a tengeri-készletek önkéntes bejelentésére engedélyezett második terminus március 15 én járt le. Az érdekeltség egyelőre még nem tudja, vajjon sor kerül-e most a kényszerrekvirálás elrendelésére, avagy a megállapított maximális árak alapján utat engednek-e a szabad forgalomnak. Értesülésünk szerint a kormány által kontemplált mennyiség teljes egészében bejelentetett és így rendelkezésre áll az a mennyiség, amelyet a hadsereg és az ország fogyasztása igényel. Hogy a bejelentések mértéke tényleg megfelel a várakozásoknak, az kitűnik abból is, hogy a fontosabb fogyasztási körzetekben máris elegendő tengeriüzletkészletek hamozódtak fel. Kétségtelennek tekinthető tehát, hogy a tengeri kényszer-rekvirálására nem jön sor, hanem a meglevő készleteket fokozatosan és szükség szerint vessik át.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Csütörtök, 1915. évi március 18-án:

A) Bólot.

B) Bólot.

Szibill.

Operette 3 felvonásban.

Kezdete este 8 órakor.

Felolós szerkesztő:

Radnyánszky Endre.

YES

porcellánpouder ma a világ legjobb powderje. Királynők, hercegnők, gróf-nők, bárónők, színésznők, polgárasszonyok csak Yes

Porcellán

poudert használnak, mert ez a kiváló pouder az arc-bört mesésen szépíti, fehéríti és finomítja. Még a nem ápolat, csunya, foltos arc-bört is 2 nap alatt megszépíti a Yes porcellán

pouder

megvédi az arcot az idő-járás káros behatásától; a széltől kifúj, repedezett, vörös arc-bört pedig egyszerűen helyreállítja. Ennyi jó tulajdonság mellett az orvosok kimondták, hogy a Yes porcellánpouder ma a

legjobb

arcápoló és arcszépítő. A Yes Porcellánpoudert minden nőnek használnia kell, hogy arc-böre tiszta, üde és előkelően matt legyen. Minden urinő tudja, hogy a Yes Porcellánpouder az összes létező poudereket közt a legjobb

Yes pouder . . . 3.— korona.
Yes krém 3.— korona.
Yes szappan 1 kor. 50 fillér.
Amerikai gyártmány.

Magyarországi Kérelmár: ERÉNYI BÉLA Diana-gyógytára, Budapest, Károly-körut 6. szám.

Mindenütt kapható!

8771

NYILTTER.*

Szilfát

és

kőrifát

hasáb-, vagy
tönkökben 920

veszünk.

Czeiler és Szathmáry

24|915. Kgy.

Kisegi.ő.

A községi ügykezelés, különösen a katona és adóügyekben teljesen jártas, megbízható ideiglenes kisegítőt

azonnali felvételre
keresek

Bizonyítványok előzetes bemutatása szükséges, napidij 4 korona.

Dombegyház, 1915. évi március hó 15-én.

Győrty,
jegyző.

1084

Kékkő

azonnali átvételre

kapható

Hubert József

szappangyára

ARAD,

1043

Szabadság tér 8. sz.

* Az ezen rovat alatt közzétett nem vállalunk felelősséget

Eladó

több ezer darab kifogástalan
minőségű ⁸⁹¹

sima és gyökeres

Ripária-portális

Néhai Bárá Bohus László
örökösseinél Világosan.

**Költözők
figyelmébe!**

Villamos világítási berende-
zéseket csillárokkal együtt,
kedvező feltételek mellett
szerel és szállít. ⁸⁸⁶¹

Koch Dániel

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.

Kalmár József
villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 2. sz.

Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja

költözők figyelmébe:
villamos világítási berendezéseket,
villamos csengő- és telefon be-
rendezéseket s minden e szak-
mába vágó munkát. Pontos és
gyors munka. ⁴⁸¹

Raktáron tart:

villamos csillárokat, villamos fő-
zödényeket, villamos vasalókat,
villamos hajszűrő vasakat, Wolfram
lámpákat és mindennemű villa-
mos cikkeket.

Braun N. A.

festék és építőanyag raktár
Arad, Boros Béni-tér 7.

Ajánl fertőtlenítésre:

**Zöldgálicot,
carbomeszet,**

fekete carbolt, továbbá kát-
rány, karbolineum és min-
denféle festék és építőanya-
gokat legolcsóbban. ¹⁰¹¹

Legfinomabb
petroleum literje 75 fillér.

Valódi brünni szövetek

az 1915 évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 2-10 m. hosszú teljes fűrészkészítéssel (kötés, sodrás és szállítás) szelvény, csak	{	szelvény 8 kor. szelvény 10 kor. szelvény 15 kor. szelvény 17 kor. szelvény 20 kor.
--	---	---

Egy szelvényi lekötés szállításához 20. — kor. — ért.
szállítás felhívásáért, turisztaiódnant, személykam-
garnit, női kozmetikumokért stb. gyári árákon
küld, mint megbízható és szelíd cég mindennemű
ismert postagyári raktár:

Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bármentve.

Az előnyök, amelyeket a magánvétel élvez, ha
szelvényekért közvetlen Siegel-Imhof cég-
nél, a gyári áron rendel meg, igen jelentékenyek.
Az árak, az idejekorán készülő anyagbecsárkítás
által — dús gazdag választék mellett — rend-
kívül olcsók. Minták, figyelmes kiválasztás,
már a legkisebb rendelésnél is, teljesen ingyenes.

8861

Garai Károly,

vas- és rézbutor készítő
ARADON,

József főherceg-ut 11. sz.
Karolina-utca sarok.

Ajánlok: Vas- és rézbutorokat,
sodrony ágybetéteket, sodrony ko-
csi-üléseket, gyermekágy és gyer-
mek-kocsikat, réz-karnisokat, mos-
dó-asztalokat felszerelve, össze-
csukható ágyakat és madracokat.
Szállodai és kávéházi, kórház és
intézetek berendezését. Elvállalok
minden e szakmába vágó munká-
kat a legjótányosabb árák mellett.
Vidéki megrendeléseket pon-
tosan eszközölök. ⁸⁰¹

A szépségápolás titka a használandó
szépségápolószerek helyes megválasz-
tása! Ime ez az oka miért oly kedvelt

Rozsnyay Serail arckenőcse
Rozsnyay Serail krémje.

Mindkettő kipróbált jó hatású készit-
mény. 1 tégely kenőcs 1 korona 40 fill-
lér. 1 tégely krém 1 korona.

Szines arcpороk!!!

Próbadoboz 50 fillér! Kék, zöld, lila,
testszin, sárga, barna Színházi vagy este
kávéházi világításnál csodás hatású.

Kapható: ¹⁸⁴⁵

Rozsnyay Mátyás gyógy-
szertárában Arad, Szabadság-tér.

TYPHUS**ELLENISERUM**

(csak orvosi rendelésre.)

Kapható:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertárában ARAD,
Andrássy-tér 22. szám.

**Egy vasesztergályos
és négy géplakatos**

kik szakmájukban teljesen járta-
sak s katonamentesek, kedvező
fizetési feltételek mellett ¹⁰³²

állandó alkalmazást nyernek.

Rudai 12 Apostol Bányatársulat, Brád. (Hunyad vm.)

Kiváló szép és jól tejelő anyáktól
származó szimmentali-berni jellegű

tenyésztő bikák

eladók a buzsági gazdaságban. Meg-
tekinthető bármikor. Előzetes értesi-
tésre Arad állomásra kocsni adatik.

Posta: Arad-Gáj. ⁰⁷¹

